

stilling, som en Bank af det Omfang og med de Opgaver, som den har, skal have. Den er en Hest blandt mange, der trækker Læsset, men den er ikke Kusken. Naar den indtager Præsidiat i de store Bankers Forsamling, naar disse raadspørges og afgør forskellige Ting, er det kun et Ærespræsidium, den indtager, ikke et Magtpræsidium. Man kan f. Eks. se paa, hvor stor en Del Nationalbanken har af samtlige Bankers Kapital. I Aaret 1900 havde de københavnske Banker en Kapital af 120 Mill. Kr., hvoraf Nationalbanken havde de 35 pCt. I 1914 havde Nationalbanken 16 pCt. af Bankernes Egenkapital plus egne Fonds, men i dette Øjeblik har den kun 11 pCt. Det vil sige, at de øvrige Bankers Kapital er vokset umaadelig stærkt, medens Nationalbankens egne Fonds kun er vokset meget lidt, og derfor er Forholdet blevet saaledes, at fra i 1900 at have $\frac{1}{2}$ af Storbankernes Kapital og egne Fonds, har Nationalbanken nu kun $\frac{1}{9}$ deraf. Der er jo en Ting, som i sig selv forklarer den svage Stilling, den har, og Forholdet bliver saa meget mere grelt, fordi der blandt de andre Banker er en enkelt, nemlig Landmandsbanken, som til Gengæld er blevet meget stærk. I 1900 havde den af samtlige københavnske Bankers Egenkapital (heri Reserver) knap 25 pCt., nu har den henimod 40 pCt. Det vil sige, at medens Nationalbanken tidligere var en mægtig Bank i det hele, er dens Stilling langt overfløjet af Landmandsbanken. Dette er absolut uheldigt. Et andet Bevis paa Nationalbankens Svaghed fremgaar af Vekselportefeullen. Nationalbankens Portefeuille for indenlandske Veksler — det er, gentager jeg, den naturlige Handels Afføring — er steget fra 27 Millioner før Krigen til 42 Millioner ultimo Februar 1919. Senere er den steget med over 10 Millioner. Naar De sammenligner med den svenske Riggsbank, vil De se, at dens indenlandske Vekselportefeuille er 280 Millioner eller ca. 6—7 Gange saa stor som den københavnske Banks, og af disse 280 Mill. Kr. er 226 rediskonterede og 54 direkte diskonterede Veksler. Det vil sige, at den svenske Bank har mere i Veksler, som den direkte har diskonteret for Købmænd, end den danske Bank har i alle Veksler tilsammen, baade egne Veksler og rediskonterede. Det er et Svaghedstegn. Jeg mener overhovedet, at det er noget af en Ulykke, at Nationalbanken kun i meget ringe Grad indlader sig paa at diskontere Købmænds Veksler. I gamle Dage, da jeg endnu var Dreng, ansaa en

Købmand sig ikke for en pæn Købmand, naar han ikke kunde faa sine Veksler diskonteret i Nationalbanken. Nu er det ikke nødvendigt, og nu gør han det ikke. Det er ikke saa meget for Fortjenestens Skyld, men ved at diskontere direkte Købmændenes Veksler har Nationalbanken saa at sige Fingeren paa Pulsen, har et Middel til at faa Oplysninger, den ellers mangler. Naar den ikke diskonterer Købmænds Veksler, burde den dog rediskontere, men det gør den i meget ringe Omfang, i saa ringe Omfang, at den paa det Punkt ingen Magtstilling har.

Der er ogsaa et andet Punkt, hvor Nationalbanken er meget lidt stærkt. Det er med Hensyn til Filialer. Den svenske Bank har 25 Filialer, Nationalbanken har meget faa, og lad mig sige, at vor Nationalbanks Filialer i Provinsbyerne er saa søvnige Institutioner, at naar jeg bliver et Par og 50 Aar, vil jeg ansøge om at faa en Plads som Bestyrer der paa mine gamle Dage. Men det er i Virkeligheden Provinsernes Ønske, at der er livskraftige, fyldige Filialer for Nationalbanken rundt omkring. De private københavnske Banker undlader ikke at lægge Filialer. Nationalbanken havde Grund til det, blandt andet af den Grund, at der, hvor Nationalbanken gennem sine Filialer er i Stand til at holde Udlaansrenten i Provinsbyerne nede, løser den en af de store vigtige Opgaver, den har. I 1908 foreslog jeg efter Samraad med Etatsraad N. Andersen, der endda selv sad i Laane- og Diskontobankens Bestyrelse, men ikke desmindre gik med dertil, at der oprettedes Filialer rundt omkring for Nationalbanken, netop ud fra denne Betragtning, og naar den Udvikling standsede, var det, fordi de københavnske Banker havde benyttet deres Magt over Alberti den Gang til at faa ham til at binde sig til ikke at ønske saadanne Filialer, og han havde igen ved sine Forhandlinger med Etatsraad Strøm, den daværende Nationalbankdirektør, faaet ham til at hævde, at man ikke vilde have Filialer, uagtet det var i Bankens Interesse.

Der er et andet Punkt, hvor det er ganske ejendommeligt at se, hvor svag Nationalbanken staar. Det er i Spørgsmaalet om et Clearing House. Vi har ikke her i dette Land noget Clearing House, hvor Fordringer fra den ene Bank paa den anden udlignes. Al den Udligning, vi har, sker paa en underlig Maade med taabelige Bankbude, der løber omkring med Mapper under Armen. En egentlig clearing har vi ikke, og ifald en